

Mulattató

KÉPESUJSÁG.

37^{dik} szám.] Megjelenik minden szombaton két egész három hasábos nyomatu íven.

KASSA, October 7^{kén} 1848.

Előfizetési ár helyben féltre 6 fr., postán horitekbán 6 fr 24 kr. p. p.

I^{só} ÉV

Jövő október első napjától lapunkra évnegyedes előfizetés nyittatik. Minthogy az előfizetési díj olly csekély, u. m. évnegyedre 3 ft. 12 kr. hogy e díjt a képek bece is túlhaladja, minél számosb előfizetőket remélünk.

Kiadó és szerkesztő.

Lamberg gr. pozsoni főkapitány meggyilkoltatása.

A mindenfelől szótt sok ármány és árulás által mármár demoralizált s a végtetekig ingerlett népet többé féken tartani alig lehetséges, sőt némelly ingerlő jeleneteknél teljes lehetlen.

Szeszélyeskedni akkor, midőn egy egész nép mozgásban van, veszélyes dolog, midőn azt, nihez kinek joga van, megtagadni akarja valaki, belátó embernél képtelenség, ha csakugyan érti a nemzet azt, mit követel, hasztalan szegül megadása ellen, s ha meg nem nyeri ma, megnyeri holnap, de nyugalma nem leend

addig, míg kielégítve nincsen igazságos követelése.

Gróf Lamberg altábornokot nem lehet egyébnek tekintenünk, mint a szerencsétlen szeszélyek szomorú áldozatának.

September 28án villámkiint terjedt el Buda-

Lamberg gr. pozsoni főkapitány meggyilkoltatása.

pesten a hir, hogy Lamberg gr. a városban létez, mint törvény ellenes kir. biztos.

A két város ingerült lakossága azonnal fegyverkezve járt föl alá megtudandó a delog valódiságát, és midőn balcsillagzata az állítólagos biztost Budáról Pestre a hidra vezetése mintegy két óra tájban délután, s őt a nép megpillantá, a szerencsétlenségnek ellenállni lehetetlen volt. Lamberg gróflemészárólatott. Kaszavágás, szurony kard lőnek a gyilkos eszközök, mellyekkel kivégeztetett.

Többek véleménye szerint a férfiu multja volt olyan, hogy a népet egy lépés megtevése nélkül is már bős indulatra gyújtá megpillantása első percében.

Az elkövetett tény okvetlen bűnös, de ellenállni csak a nem jövetel által, a kétes szerep föl nem vállalása által lehetett volna. De mindenek csodálkozását leginkább az idézi elő, hogy Lamberg minden kíséret nélkül jött le Budára. És mégis azon szándékkal hogy Budát elfoglalja, hogy a nemzetgyűlést eloszlassa. Nagy vállalat! mellynek hogy meg nem felelhetend vala bizonyítja nem a szomorú kivégeztetés, hanem a hangulat, melylyel a derék buda-pesti lakosság, de főképp a constituált egyetlen hatalom hazánkban a nemzetgyűlés fogadand minden olyan parancsot, melly szegény elárult hazánknak tördőféskint sebet okozhatna.

Egy nő és Lajos.

Beszély

I.

Visszint.

Az égboltozat főlhőtlen vala, a tenger is nyugodt, mint a szép idő; a lengő szél, melly a vizeken keresztül rebbene, mérséklé a meleget, s meghozá a vízentúli árnyasok hüvesét Kétségkívül igen kellemes lett volna ez égöv alatt a habokon csöndesen úszni, kitárni a lengő szélnek öblös vitorlákat, ringatózni a hullámok között egy csinos hajócskán, és kezét kézbe adni a szeretett barátnőnek, beszélgetvén szerelmes édes tárgyáról. . . De nem tudom, migonosz sors akará, hogy a csinos ladik, melly Lajost, két kísérőjével vivé, éles sziklához ütődjön: az ütés által a vízepület ketté válék. A három személy most a víz közepében látja magát meglepetésében; hanem mihamar följővén a víz színére megkezdik a menekvő uszást a part felé.

Lajos, a történet hőse, elől lebege, nyomban követé inasa Andor, hátul pedig fáradozék a legszerencsétlenebb ember, Myron József, lombardi polgár, ki szintén Lajos társaságához tartozék.

Mint hogy e három személy feje természetesen a vízből kilátszik, leirhatjuk vonásaikat addig is, míg a vízből menekvésben erejüket megfeszítik. A magasztos arczél, a fekete bajusz, a halvány szín, a kalap alatt földuzzadó haj Lajosé, ki bizonyos unalmat mutató vonásokat árul el; arcza szomorú, ajkai méltatlanságot mutatnak; csöndesen uszik, bizonyos méltósággal, melly olyt egyén homlokán látható, ki nem retteg, hogy elmerül. Olaszos köpenye félig le-mártva uszik utána, a nap pedig sugárait lövellé arany himzetébe. A vörös arcza Andor már nem oly nyugodtan uszik ura után; orrlukai nyitvák, ajkai kiduzzadtak, fejfürtei szálkások; nagy s kapaszkodó mozgásokat erőlködik tenni, inkább gurul, mint uszik: dühösnek látszik lenni, hogy merülnie kell a parttávolsága miatt. Miért nem követi uszó társának bölcs elhatározását. Myron polgárét? Ez hihetőleg megszokva a végzet hűtlenségét, nyugodt homlokkal feszíti meg erejét a habok szeldelésére, igen szűk lélekzete miatt gyakran nyel el vízkortyokat, de mellyeket buvárkint ismét kiad, nagyon fű, de sem duzzog, sem nem nyög. Alakja a legingerlettebb, minőt csak látni lehet úgy, hogy bátran lehetne mintául leecsetelni.

Illyen a kinézése a három lebegő alaknak, mennyire kivehető. Az arcz mellyet vágnak, hirteti eleve a tényt, melly a parton létesítetik.

Andor, ki a partot még igen távolinak látja, ezalatt türehtlen lesz, és jajveszékélni kezd.

Oh uram! mondja féllátában, mi az ördögöt is kerestünk mi a daniái szárazon. Látja most mit nyérének, s ha szerencsére uszni nem tudunk mind halál fia vagyunk, uram, én, a szegény Myron, ki már úgy fű, mint egy megszállott, itt, mögöttünk. Sőt most is már, bizonyosak vagyunk, hogy partra jutunk? Istenemre mondom, annyit hátrálunk, mennyit haladunk. Oh uram! minek is hagyók el szép házát Mantuában miért nem nyugodtunk a szép földön, hol a víz sokkal melegebb mint itt. Elégyszer mondtam, baj ér bennünket; utazásban egy vagy más órában az éri az embert, mit nem keresett. Ha vala oka panaszkodni a lombardi nők ellen, nem vala egyszersmind ok magát és minket befojtani a tengerbe itt, Daniában. Azt kérde most uram, jőnek a Dánok akkor, midőn nejeik ellen nehézségük van, a lombard földre, a vízbe fulni? Engedelmet kérek, de ők okosbak. . . oh oh! már fáradni kezdek, s ha elhalok, uram terheli vele lelkét, mert én saját ösztönömből soha sem hagyom vala el Mantuát, sem soha Dániába nem jövök vala, ugyse engem!

Lajos türehtlen lón inasa veszékülésére, s hátra fordult, ég felé irányzá szemeit nem mérvén a part távolát. Myron erősen fuva, s nagy evezéseket tón; szilárd határozottsága el nem hagyá; de vagy két háromszor már e szavakat mormogá csak magának: „oh árulás, kettős árulás!“ Hihetőleg csak magában okoskodék ellenes körülményei fölött, s a multtal törődék inkább, mint a jelenel.

Vége egy jó órai uszás után a homokos partra jutának Vig ének hangok zengének a szomszéd sziklaüregből.

Ezer tatár! ez már csakugyan nem tetszik, hogy itt vigan énekelgetnek, midőn én egész nedvesen mászom ki. Hajlandó vagyok ma minden ünnepejt megzavarni. Menjünk be.

— „Uram,“ szólala föl az okos Andor, „vigyázzunk, ezek itt honosok, és rosz szélsélyűeknek mondatnak“

II.

Egy pohár kocczantás a nőkért.

A barlang a tengerrejnilyék, egészen lombbal vala szőnyegezve. A finom homokra asztal vala állítva, körül a nemes lovagok vigan lakmározának, honuk Eröe város: a hűvös hely, a pompás kilátás egyenesen az alattuk elterülő tengerhullámokra, végre a kedves idő szépsége és az ünnepejt vígsága a vendégeket tőkéletes gondtalanságbajemelé. Mint mondák, gondjaik legnagyobb részét már elfojták, az utósó maradékok pedig vig hangok által üzék maguktól. Lajos olly illedelemmel lépe és köszöne be, minövel egy víztől átázott ember beléphet a bortól becsületesen fölhevült emberek közé. Vonásai mutaták, hogy nincs tréfára hangolva.

„Uram!“ mondá magát bemutatván, „üdvözlem önöket. Idegen vagyok, tegnap este érkezvén önök földére, még nem sok vendégszeretettel dicsekhetem honukban. Vizbe estem, s majd ott maradék, és csak tolem függne önök nevetgelését saját kigúnyoltatásomnak mondani; mert az asztaltól, hol ülnek, lehetlen nem látni, engem és embereimet, mint eviczkelénk élet halálra egy jó óráig“

Lajos francz nyelven szóla mint a melly minden jó háztólinal honos éjszakon. Megis érieték tőkeletesen, A lovag ki az ünnepejt hőse lenni látszék, méltósággal álla föl.

„Uram!“ feleli ez, „ha láttuk volna önt a vízben, bizonynyára segelmére megyünk, s engedje meg, hogy vendégszeretetünk ellen nyilvánított kifejezése ellen óvást tegyek, midőn elsőben is más öltönyöket ajánlok, aztán helyet itt asztalunknál. Ajánlatunk el nem fogadása pedig előbbi szavainak megerősítését jelentené.“

— Én nem tudok megtagadni valamit is, válaszolá Lajos rövid habozás után becsületes embernek, mint látom szivesen és illendően ajánlatik.“

A szolgálk hamar bevégzék az öltöztetést, összeszorulván kissé a vendégek, helyet engedének az asztalnál, és vígabban folytatak az evés ivást.

Lajos haragját a Dánoknál lekötélöző fogadtatása által azonnal másképp érze hangolva. S mint hogy eszes ficzkó volt bánásmódja sem hiányzott, megtudá a pilanatot ragadni, s az ajánlatot elfogadni. De mi öröm lett is volna, azért neheztelni, hogy ezek itt valamely tárgy fölött szélszélyeskednek míg ő a vízben fuldoklék. És végre nem vala e elég átmedvesült, hogy elkezdett egyenetlenséget hevesen vitasson? Tehát fehér és más ruhákba öltözködve asztalhoz üle. Minden együttívás mellett is megtarta egy kis mértéket darabosságából, nem ada szives választ, azt csak a fogak közt apróvzván el, nem vón részt a társalgásban, bár a jelenlévők kodvéért franczul beszéltek is most, és mint hogy nem beszéle, mitsem tehete egyebet, mint hallgatni és figyelmezni. Még e mellé homlokát redőzé, s azon komoly hangulatot vevé ismét elő, melylyel oda belépe. Végre a nőkre fordula a társalgás, mint történni szokott fiatal embereknél kissé vig lakománál. Kényes küönös tárgy ugyan, de ebben a dán ifjuság dicserendő, a nőkről szóltak itt, de annyi jót mint keveset. Az egyik ifju, kit a bor lágy érzelmekbe öltöztete, asszonya bájait, állhatatosságát, hevét szerénységét jóságát, keszségét, finomságát őszinteségét és szeretetere méltóságát nem is említvén mondá ez, egyéb érényeit, egy más élesb elméjü állítá, hogy Salamon sohasem szólott volna nőkről roszat, mint tevé midőn Saba királynő helyett egy dán hölgyekből álló bizottmányt fogada el, melly érényes és szépekből álla vala. Végre mit tudom én még minő dicsereteket áldásokat is hálalkodásokat De Lajos ez idő alatt csak mozgalódék széken megvető tekintettel várván végét az észrevételeknek.

Több a nők tiszteletének emelésére czélzó történetecskék elmondása után Adrienne asszony említék meg. Ez minden ivóra villány volt. Egyszerre öt hat is kezdé a dicserést e tőkéletes nőről, de ki mindnyájokat fölülmulá az Odoacre hős költő vala páratlan a lírai szerelmes verselésben egész Dániában. Ez egyén, kinek külseje nem látszék olly nemesnek, mint elméje, sűrű vörös erdőt horda fején, alma kekrekgü arczrészei a szenvedély könnyü kitorés előjelei nagy ellentétben látszának lenni kised tengerzöld szemével, mellyek a szelidséget és finomságot akarák képviselni. Hangja rikácsoló vala, de nyomatékos beszélési modort fitogtatott, s előadását kellemessé ügyekvék tenni a tárgyak kisedes kiejtése által, mit minde alkalommal ügyekvezett használni. Eszre lehete venni, hogy személyének fontosságát akara tulajdonittatni. E perczen azonban ő is mgasztalással emlité Adrienne asszonyt; és ezt olly hévvel tevé, hogy gynnitafá, mikép ő nincs kegyeken kívül e szépnél. Sőt idegen Lajosunk előtt kissé magasan is fogá föl a tárgyat, mint hogy ez e tartomány csodabábját nem ismeré. Adrienne asszony egy ifju özvegy vala, ki franczthonból jöve ide nagy örökség átvétele végett, egyszerre elbájolá az egész várost szépsége és elménczsége által; a mennyire eszes vala, olly mértékben élénk és mégis szerény, közönségesen bámulák és szereték, ékessége vala a nagy társaságoknak, lelke minden finom vígságnak, istennője a dán divatnak. Szóval, a költő magasztaló éneke fél óráig tartá, bár Lajos elég jelét adá türehtlenségének. Odoacre heve még mindég nőtt, s miután érdemei elsorolása végén volt már, a poharat emelé feje fölibe ez átható szavakkal.

„Uram! tisztelek minden nőt általában, de különösen Adrienne asszonyt.“

Minden pohár fölemelték ekkor, és sűrűen csörrenének össze. Egyedül Lajosé marada helyén, nem vevén részt az ünnepejtben. A czimborák

karikat a légben tarták, várván hogy az idegen is utánnuk emelendi a magáét.

„Uraim“ mondá Lajos hidegen „köszönetet kell mondanom önöknek a szíves fogadtatásért; azonban engedjenek meg, hogy nem egészen ki kívánataikat az enyémrel a nők egészségeért. Tudom ugyan mire kötelezne az illedelem, de nem tehetek meggyőződésem ellen, nem ingerülhetek hajlamom ellen.“

Ezeket mondván ismét leüle. Egy pilanatig csönd vala a társaságban. A költő volt ismét az, ki a némaságot megtöré.

„Ugyan miért nem tehetné“ felele meg „ezt azért minden kebel dobog, ki mindenkint megbájjol, ki“

Lajos így szakítá félben:

„Uraim“ hangzék „igen hízelgős történetcskéket hallának a nőkről, nem vagyok olly udvariattln, hogy azokat kétségbe vonnám, bár véleményem nem hasonlít az önkéhez, ha nem csalatkozom. Csak arra kérek engedelmet, hogy egy más nőről szóló történetet mondjak el, melly a lehető legkevesbet hasonlít az önké-áttal elmondottakhoz Hé! hadd jőjjön be Myron polgár, ha elég száraz, hogy illendoen beléphessen

III.

Myron polgár első házasságának története.

Myron komoly arcczal lépe bé.

„Uraim“ szola Lajos „ez élő lény, kit itt látnak polgár vala Mantuában Lombardiában most társaságomhoz tartozik, tartom őt szerencsétlensége miatt, s néha — néha beszéltek el vele jeleneteket éltéből. Tudják meg, hogy négyszer nősült nem számítván törvénytelen szövetekezéseit. Hogy türelmökkel vissza ne éljek, ő maga fogja elmondani első egybekelését.

Myron leüle, s kettős szomorúsággal beszélé el mi következik:

„Uraim, miután elértem azon kort, hogy saját erszékenre letelepedjek egy pénzváltói hivatalt vásárlék meg, s aztán nősülésről gondolkodtam, remélvén jó szerencsét. Vala a sok mantuai férjhez való leányok közül egy milánói árva, ki gyámat családunkból választatott, miután az övé kihalt. Neve Ninett vala. Arcza szelid, magaviselete a lehető legáttatlanabb szemtel mindég lesüté, és semmiért is elpirula. Fölöttébb szerencsésnek reméltem magam, hogy illy okos és jó nőt nyerheték házamba. A gyámnok elfogada, a gyám meg nem vete. Egybekelésünk tehát megelégedésemre.“

Alig valék Ninettnek egy hóig férje, midőn a gyámnok meghaláloza, s neki tetemes összeg pénzt hagyta, mellyel én azonnal aranyra válték. hogy azt kereskedésembe ruházzam. Ninett igen siratá gyámnokát. Sokat törődék jó nómön őt mindég könnyekben ázni látván, de örülék is férje lehetni egy nőnek, ki ennyi kegyeletekkel teljes övéi iránt.“

„Edes Myronom, mondá ő keseregve, két fájdalmas teher nyomja keblemet egyik, hogy elvesztettem másod atyámat, a másik, hogy nem voltam irántad olly őszinte, mint kell vala lennem.

— „Mi az Ninett? kérdém eliszonyodva.

— „Ugy van, én megcsaltalak edes Jósefem, eltitkolék előtted valamit. De ezen igazánlanul elrejtett titok igen terheli keblemet, mit sem akarok ezután előtted titokban tartani. Add meg tehát, hogy családomból él még egy fivérem.

— „Egy fivér? kiálték élénken, s mi titkolatá ennek megvállását illy sokáig?

— „Oh szivecském, helytelenül tevém; de irántadi szeretetből nem tevém, igen irántadi vonzalomból nem; mert fivérem rossz hírbe jutott Milánóban, hol nem volt nájánál elvetemültebb. Im ennek három éve, s most az a hír terjed, hogy meghalt legyen a spanyol király szolgálatában. Én éppen menyegzőm előtti estén vevém azon levelet titokban, mellyben iratik, hogy ő

még él. Nem vala bátorságom ezt bevallani gyámnokomnak, ki mindég gyűlölte fivéremet; reád nézt pedig szintén nem akarám edes Myronom, hogy Leonádról — mert ez neve — rossz véleményem adjon. kinek nővérét aztán nem vennéd magadhoz, mi engem kétségtelenül halálra győfört volna.“

„Mellém üle ekkor, s gyengéden nyujtá felém karjait.“

Ugye edes Myronom, te megengedsz, te meghocsátasz nekem? Ha hibáztam, most kimentem magamat. Különben az ég is mindent jóvá tön. Nem tudom mi szellem szálta meg Leonárdot. Ő nem a régi, már azt bizonyosan állithatom: esze kissé késő jöve meg, de megjőve; a helyett hogy kicsapongásait és szégyenkisérte lépteit folytatná, mióta Milanóból távozott, éjjel nappal tanul. Fogjad s olvassad utolsó sorait, miről tudósít; ő tudor, néhány nap óta vizsgálati oklevéllel ellátott orvos; rövid napok mulva visszatér honunkba nem pirulást és bűt okozni többé, hanem diszt árasztani reánk állása által, melly mindenütt becsültetést érdemel. Jól tudja ő, hogy a róla elterjedt vélemény nem engedi őt tovább is Milánóban lakni. Körültünk lakni volna egyedüli óhajta; mert ő engem mindenkor gyöngéden szerete, sőt vonzalmát nyilvánítá irántad is, miután megmondottam neki mennyire boldogítandasz te engemet.“

„Mind e szavakat, s több másokat is edes enyelgéssel halmozá ajkai közül alig nyere időt lélekzetet venni. Beszédét Ninette két oldalról hó csókjaival végzé, s aztán szelid engedélyt-kérő tekintettel merenge rajtam. Okvetlen volt meglepetési okom Leonárd hirtelen föltámadásán de csak Ninetről gondolkodván és kérésének engedvén!

„Jól van tehát kedvesem, mondám mosolylyal, irni kell tehát azon borzasztó fivérnek, jőjjön körünkbe. Elmúlt esőnek nem kell köpeny, s mi azokról nem fogunk emlékezni, ha most becsültes ember, és jó orvos, mindent teendek érette.“

„De nóm időt sem engedve befejezésemre, megölele ismét, és elszalad megirni fivérének az ohajtott sorokat, hogy t. i. jöne haza Spanyolhon nem tudom mellyik városából.

„De azonnal arról is kezdék okoskodni, nem tettem e hirtelen azt, mit Ninett óhajtott. Valljon bizonyos e az, hogy a fivér megjavult, mint ő mondá, s nem hiányzik e valami a szép metamorphosishól? De a törődés késő vala: Leonárd már urban vala, mi már várók őt mindennap.

Egyébiránt igaz, hogy csak örvendhettem engedékenységemnek, mert Ninett ezer apró gondoskodásokkal tetőzött. Soha nő figyelmesb nem lehet arra, hogy férjének tessék, soha megelőzőbb nem. Mindenek fölött különösen őrködött egészségem fölött, este reggel kérdegeté, hogy érzem magam, mindenkor a kíméletet ajánlá, házi szükségemeit tudakolá, s midőn azon választ adám, hogy mi sem hiányzik szemem a földre szegzé némi szomorgással, mintha ő nem osztozott volna a magam iránti gondtalanságban.

„Végre a fivér megérkezik. Mondhatom hamis gyerek, hórihorgas testü bajusza hosszú, füle fölött kalap, és egész állása nagyon is karban bizó orvosnál. Ez azonban csak a pajzán élet maradványa lehet gondolám magamban, de mi legkevesbé tetszik, az a magával hozott rossz jóslatu kíséret vala, az ugynevezett Leonárd szolgálja; a vadság tizszer sokszorozott jelképe. Ninett fivére első beléptekor a világ minden barátságos indulatait nyilvánítá irántam, s aztán orvosi lételéről olly élénk társalgást kezdé és azt olly tudós szavakkal bizonyítgatá, hogy nem maradt egy szikra kétségem is tudorsága fölött. Még e mellett orvos-kóros is vala mert mind untalan tapintani akará ütöremet, mondván: én vagyok első kit orvoslás alá veend, s egészségem tőle függend. Elején minden jól folyék; csak arra figyelmeztetének, hogy gyöngéde alkotásu vagyok; de nem sokára Leonárd is le lesüté fejét, mint azt nővére is tevő eljövetele előtt,

és mihamar azt vevém észre, hogy lassankint egészen izetlen unalmas gyöngé életmodorra visznek.

„Mi ez? kérdém végre sógoromat, azt hiszitek talán, hogy elhittetik velem hogy beteg vagyok, holott teljes meggyőződésem az, hogy jól érzem magam.“

— „Kedves Myron, nézzen csak ezen üvegbe!“

„Nos hát nincs jó szímem?“

— „Igen jó, valóban jó, sógor, de a vér háborgatja, az látszik, csak vigyázatot ajánlok.

— „En neheztelek. Ninettja párthoz csatlakozék.“

„Kedves Jósím, mit se tarts, hisz mi gondoskodunk rólad.

Olly kedves arcot fordítá felém, hogy választ nem találék, ha csak ölelésemet annak nem veszem. Szerencsétlenségemre másnap reggel vagy három négyszer köhögék. A fővezetkez a víz azonnal a tűznél vala, Leonárd pedig felém közeledék lándzsácskával kezében, nincs már most mit késni az erélyes orvoslással az idő elérkezett. Én őt most örültek hívém.

— „Menjen a manóba, kiálték egészen föl ingerülve.“

„De ime ott terem Ninett nagy könnyeket hullatva szép szeméből, és addig és annyira beszél még reá veszen, hogy eret vágassak magamon!“

„A nap végével még nem tudám, ha jobbra fordult e egészségem; a szomszédok, kiket nóm csak beteg állapotomról tudósítással mulattatott egymás után jövének, és mondhatom nem megnyugtató szavak közt távoznak; Ninett és fivére tudomány kívül virasztással fölék az éjt, mert ők vállalák magukra az ápoló szerepet. Kelle aztán beszédni mindennemü sok orvosi csillapító hatású szereket, izetlen italokat, mellyeket mégis meg nem tagadhaték, mert mindenkor Ninett vala az, ki azokat kedves kezével nyájas pilantásai között átnyujtá. Az érvágások, fordók, nyapimsnoks egyinas után következtek csak kis közidők után; két nap közt egy mindenkor szoros orvosi tartóztatásnak vala szentelve. Annyi bizonyos, hogy igen beteg levék.“

Egy éjjel szörnyü gyomorfájdalmak költének; nem ettem az előtt 24 órától semmit egyebet levesnél. Ninette, és Leonárdot szolítám, de nem válaszolának, véletlenül csak magam valék a szobában. Fölugram és csekély robajjal az étterem felé haladék, akarván, ha mindjárt szörnyet kell vala is halmom, éhségemet legyőzni. Midőn kapaszkodám inkább mint haladék, hallám a nevetést és csevegést. Egész csönddel kukkanék be a kuleslyukon az étterembe: az asztal jól meg vala terítve: Leonárd és torzinasa a legjobb étvágygyal vacsorálának. Ninett pedig reánk könyököle annak vállára, kit fivérének mouda, s fejet fejhez illesztve, egy tányérról evének, egy pohárból ivának. A mit hallék, annak magyarázatául szolgált, mit láték. „Most kedves gyermek, mondá Leonárd, férjed a helyes és alkalmas ponton áll: holnap hivatok valódi orvost légy nyugodt, az igen hamar fogja vele dolgozt végezni. És mienk a bolti arany. Lelkemre, ideje, hogy a dolog véget érjen, megelégtültem az áll gyógyszerész, és föltámadt tetsvér szerepével . . .“

„Dühhel nyitám ki az ajtót, káromlással kezdém meg a beszédet, de a két gonosz lélek reám rohana, s megfogván, erőlködésem daczára is az ágyamba hurcolának, hol Ninett segelmével le is kötözének. Én azonban borzasztókat kiálték: a szomszédok fölébredve a lárma, a kapura jövének zörögni; Ninett válaszul azt adá, hogy forró lázban szenvedek, és ők visszatérének sajnálva engem szívök mélyéből.“

„Látszólag Ninett és czinkosai megijedének a szörnyü lárman Miután tehát a gonosz határozat meghozaték, elolták a gyertyákat, s a boltba menének, s magukkal vivén az aranyokat s ezüst pénzt a bankjegyekkel, eltávoznak el nem feledvén az ajtókat maguk után jól bezárni.“

„Más nap a rendőrség házamba jöve, és

felszabadítja. A czinkos társak már odahagyják a színhelyet.“

E szavak elmondása után Myron polgár fölállta, mint ki sirni akar, üdvözle a társaságot, és elvonula.

Lajos különös modorral neveté el magát, és kemény fagyalaló tekintetű vete a vig társakra. Ezek meg hallgatának; de Odoacre oldalaslag fölhevüle a boszutól. Itt vala a pont, hol a költő már nem mérsékelheté illedelmes boszankodását. Szerencsére az ünnephőse már jelt ada az asztaltóli távozásra. Lajos ismét köszöneteket monda a vendégeknek, s illő bucsut vevén tőlök, az üregből távozték.

Adatok a kiköltözésről

Az „Oceaan Monarch“ nevet viselő kivándorlászajó megégése.

Augusztus 24én volt midőn Oceaan-Monarch szállító hajó Liverpoolból 396 emberrel az Egyesült tartományok felé tengerre szállott. A hajó még nem haladt vala messzére, midőn rajta tűz támadta, melyet a czellák alól kijövő füstől vőnek észre. Megtétették ugyan egy rövid kísérlet, de minden siker nélkül, mert a lángok már igen elharapóztak, és az embertömeg kétségbe esett. A tűz elem hátulról huzódott előre, a kisebb és nagyobb árboczok, mellyek egymás után megemésztettek a tűz által, összedültek rohantak, és szétzúzták a jajveszékélő embertömeget, melynek egy része a menekvés minden reménye nélkül lévena vízbe rohant, hogy onnét szabadulna, de fájdalom csak közelébb lelé sírját.

A közelben horgonyozott két hajó oda sietett ugyan mentségre és meg is mentett ladikjai segelmével sok embert, sőt más vízkészületek

is tőnek segítséget, de mind-amellett is elveszté életét nagy része az ott létezett embereknek. Egy utjából visszatérő hajó kapitánya midőn

Az „Oceaan Monarch“ ne

viselő kirándorláhajó megégése.

észrevevé a tüzet azonnal erőködött, oda jutni, és ennek sikerült 32 embert megmenteni. De most a lángok már borzasztó erővel kezdének

kitörni, dúlnak a hátrészben és a hajlásban vagy is középen. A forróság ezen részekben olly nagy vala, hogy az utasok, férfiak, nők

be Lisboa kapitány, másikba Grenfel tengerész, és mind ketten mindent elkövetének, a szükséges segelem nyújtásra. Joinville hg. is sokat

és gyermekek rohammal tódultak az előrés felé, hogy nőkt, kezeikben tartott gyermekeikkel együtt a vízbe ugrának, hogy soha többé föl ne merüljenek, férjeik követék őket de veszve valának mint az első. A lángok borzadálya nöttön nött. Később egész embertömegek rohának a vízbe, remélvén a menekvést: de a habok öszecsapódtak fölöttük, és ki sem látta őket többé. Mihamar osztotta e sorsot a két nagyob, és utoljára a fő árboz. Midőn a tűz ismét előbbre nyomult, az utasok is azt tevék a hajós néppel együtt. A milly erősen csak lehetett, csatlakozának az előrés hegyére úgy, hogy egymáson is feküvének. Végre — az előárboz is meglévén a tűz által emésztve, az egész fatömeg élőlényekkel együtt irtózatos jajveszékeléssel a vízbe zuhant. Néhány még eljutott ugyan a hajó maradványaihoz, néhányan a szerte uszó fadarabokhoz kapaszkodának, de a többi sirját lelé a habok közt.

A főlebb említett második hajó éppen séta utat tön, kormányzá azt Lisboa kapitány, benne pedig vala Joinville herczeg nejével és kíséretével, Aumale hg. nejével, és még néhány előkelő egyéniség. Midőn a tűz a nagy hajón észrevéte-tett, azonnal oda lön irányozva az ut, a célból, hogy közel a szerencsétlen hajóhoz horgony vettessék; de változván a szél a szándékot meg-hiusítá. Tehát csak négy közép és egynagy ladik eresztetett le a hajóról hogy amaz után eveznének. Egyik-

tón a szerencsétlen utasokért. A forrószag szörnyű vala, még az alatt álló ladikokon is majd kiállhatlan. Nem esoda tehat, ha minden kámb növekedék azok száma, kik leugranak, és a fosziány deszkadarabokon keresének nienhelyet mi ismét lehetlenné tevő a ladikok olly módoni közeledését, mint különben történik, s így sok időbe telt, míg a szerencsétleneket megmenteni lehető, összesen ez utolsó hajó megmentett 156 személyt, ide értve 13 hajóst is.

Midőn még vagy 10—15 segély nélküli nő és gyermek az égő hajódarabon a kétségbeesés vég kinjai közt karjait kulcsolá, segelmet esdekelve, de nem tudván a ladikba leszállani, akkor egy amerikai hajos legény, született angol Jerome Frigyes, leveti ruházatját, egy tömlővel a töredékhez uszik, és arról még az utolsó áldozatnak kijelelt embereket megmenti, mert őket a ladikba szállítja. Miután a brazilai hajóra ért, Joinville és Aumale hgek őt a legszívesben fogadák, emberkötelességei teljesítéséért szépen megdicsérik, s tetemes ajándék tulajdonosává tevék. Végre 20 órai égés után a hajó, miután egész főszíne néhány hüvelyk kivételével leégett volna, elsüllyedt. Az utasok száma volt 322 első osztályu 32 másod osztályu, kapitány és legénység 42 fő, összesen 396. Ezek közül megmentett Alfonsó brazilai hajó 156, a más nagy hajó 32, Váleszi hg. nevű 17, egy komp 13, összesen 178, bár inkább e kisebb szám leendett volna az áldozat.

Joinville hg. e szomoru kebelrázó jelenetet lerajzolá, festmény által örökíteté, és ez aztán az életben maradt szerencsétleneknek fölségeléséül sors huzás utján el is adatott. Hír szerint már az első két órában tetemes összeg került be.

Átjárás Brémából az Egyesült-Statusokba.

A városok közül, mellyek német lakókat Amerikába szállítanak, első helyen Bréma áll. Helyén leend tehát, ha különösen a mai, a trónok erőszakos megtartása miatt a polgárookra nézve olly nehéz bizonytalan körülményektől övezett időben pár szót mondunk a vándorlásról, melly a marcziusi napok óta mindinkább növekszik, mint fogy. Nem remélvén biztos maradási helyet, midőn sokszor a legártatlanabb egyének is áldozatul esnek. — Egy pár szót tehát azon föltételekről, mellyek az illető kormányok jóváhagyása mellett kikötvék az átvándorló utasokra nézve.

A vitelbér a közepén Baltimore New-York, vagy Philadelphiái családoktól, u. m. szülők és 12 éven alóli gyermekekért 66—76 ft. általában fejenkint, még a csecsemőt sem véve ki, miután minden hajónak nagysága aránya szerint csak határozott számu utasokat szabad átszállítani és e tekintben gyermekek nagyokkal egyiránt számíthatnak, és mert itt minden egyénre különég nélkül kell a szükséges elelmi szereknek megrendelve lenni. Családokért, mellyek körében nincsenek 12 éven aluli gyermekek, és meg-nöttekért a díj személyenkint 2—4 ftal több, mint 12 éves gyermekkel vándorló családokért. E szállítási költségek azonban minden szállítmány és hajó mennyisége aránya szerint változnak, és a hajók csekély száma vagy a kivándorlók sokasága esetében növekszik; de más esetben le is szál.

Egy magán szobácska díja fölnött személyért közönségesen 150 ft. de 12 éven alóli gyermekekkel olcsóbb, és ezen fejenkinti díjért adatik tápla a kapitány asztalánál, de e mellett fényűzési czikkekről mint bor, ágy törölköző magának kell gondoskodni. A New-Yorki gőz-sökön illy hely 359 ft.

A közlekedési és kórházi díjak, az az a gondoskodási illetmény a szegények számára, mellyet az új status minden hajótól követel, már a hajóra menetkor előre fizettetnek, és azok, kik Baltimoreban meg szaladanak fizetnek 4 ft. ha az egyén a 10 évet meghaladta, a New-York és Philadelphiába menők pedig 6 ftot minden fő-től, természetesen a csecsemőt is ide értve. Ha

ezen díj az illető helyen fölemeltetnék, annak terhe a utasokat nyomja.

A gyermekek korát csak a kereszt levelek hitelesíthetik és minden utasnak utlevéllel kell ellátva lenni. Csak egészséges és semmi betegséggel nem küzdők utazhatnak által, és ha ragályos betegségben sinlódók, tisztátalanok vagy más illyen akadályokkal küzdők az egyesült tartományokban el nem fogadtatnak, saját zsebeket terhelik a hasztalan tett költség által.

Büntények miatt elítéltek egyáltalán nem vétetnek föl

Utközben nyerne tehát az utasok tápot mint szokás a hajókon, beszótt marha és sertéshúst, borsót, babot, téstást, darát, rist, burgonyát savanyu káposztát, szilvát, továbbá hajós kenyeret, vaját, inni való vizet, reggel este kávé, théat. Megbetegülés esetében nyujtatik a betegnek orvosszer, és az illyenkor szükségelt étkek, azért vitetik elég orvosszer is az utra. Hogy pedig az ut netaláni több időre terjedése esetében se legyen hiány, fölösleges arányban vitetik tápla, mint minden főre — a 13 hétre számított utra — 33 ½ hús 13 ½ szalonna 65 ½ kenyér 5 ½ vaj és elegendő víz, főzelék és fa, mellyekről az illető hatóság rendesen értesítetik, és ez vizgálatot is rendel. És ezen okoknál fogva nem engedhető, hogy minden utas magának vigyen elelmi szereket de a közösön fölül némit mégis vihet.

Mindenki máhát ingyen szállítják által, de mindenkinek magának kell ezekre ügyelni.

Az alvóhelyeket ugyan elrendezik mindenki számára, de szalmazsák szőrszák, kés villa kanál, mosdó edény mind ollyan tárgyak, mellyekről kiki maga gondoskodik.

A foglaló adas itt is divathan van, de mellyet a késedelem esetében bárki is elveszt. Ezzel kötelezi magát mindenki az összes költségek elvállalására.

Az utasokat Brémából a 6 mértföld távolban létező tengeri hajókra födött folyamhajón ingyen szállítják, s a szabad élelmezés kolydatét veszi, midőn a tengeri hajó eléretik. Dohányzás, tűzrakás tilalmas a középben, valamint gyufa, lópor vitel is; a netalán viendő fegyvereket a kapitány fölügyelése alá tartozik az utas bizni. De különösen mindenben tartoznak szemelőtt tartani az Egyesült-statusok rendelkezéseit.

A fizetés érzépnzben történik, de Baltimoreba vagy New-Yorkba szóló jó váltók is elfogadtatnak, vagy legalább találtatnak az utasok könnyebbségéért.

Baltimoreba szállító hajó majd minden két hétben megyen, még New-Orleansba csak tavaszszal és ősszel. Baltimoreból Philadelphiába igen olcsó árért eljutni.

Végül szükség megjegyezni, hogy a Brémából áthajózás legkönnyebb legtöbb figyelmet érdemel, mert az élelemmel jó ellátás, a szives fogadás, a szabályok pontossága és nyilvánosága, a hajók tartóssága olly előnyök, mellyeket az utas azon kívül, hogy a Brémai hajók még a sebesbek közé is tartoznak, — méltán figyelembe veend.

Az okos örvezető.

„Ej nó! ollyan képet csinálsz, mintha vaczorkorba haraptál volna,“ mondá Töltényi tizedes Botlós örvezetőnek, ki komoran néze maga elibe a hosszú faasztalnál, mitsem ügyelve a körülé rajongó katonatársaira.

„Bizon majd meg is pukkan az ember mérgeben. Halljad csak, mi állapotban vagyok,“ lón a válasz, mellyet igen megindulva adott elő az örvezető. „Az őrmestertől jelszót kértem ez éjszakára, és ő kereken megtagadta tőlem. Hogy az isten kettőznő meg lakomámat, meg az őrmester bajait, nem bánám, ha mindgyárt bagolylyá válnék is.“

„S tehát mi dolog vár künn?“

Csak képzeld, új maczám, Piros Ersi, kit multkor a gárdistánál ismertem meg, és hihetőleg ma pénzmagra tett szert, estére tánczra

hívott, mert az vraság három nupra elutazott. ma pedig minden pénzét mulatságunkra akarja fordítani. Gyalázat gúny egy őrmestertől illyen kajánság. Ersi a koczkás ruhában, zsebemben pénz, füleinkben a zene, csupa vígság, és midőn féltzikor legjobban mulatnék, akkor hagyjam el a mulatságot, ez lehetlen, nem, azt nem tehetem, megrepedne a szívem.“

„És hol van hát a táncz,“ kérdé Töltényi tizedes, és egész hidegvérrel fölté pipáját.

„Hát künn a „„kék kakasnál.““ Ersi csak fél nyolezkor szabadulhat, és nekem a király utca sarkáu kell bevárnom. Már most én féltzikor elhagyjam a vigalmat, midőn a java kezdődik, no látd. Ha aztán velem valami történik, vegye őrmesterem lelkére.“

„No csak ne bögj annyira, hisz lehet a dolgon segíteni, csak el ne árulj.“

„Hogy az öreg isten áldjon meg pajtás, hogyan?“

„Na, hisz láttad multkor a laktanya hátulján a magas falat, és egy sor kopasz téglát?“

„Igen no, de tovább szólj!“

„Azok oda ok nélkül nem tételvék, és a szeg a kerítésbe se furatott hasztalanul. Kettő embereink közül, kiknek hasonlag nem volt jelszavuk, ezen másztak keresztül, és tár a fölügyelő tiszt előtt el kell is menni, mi sem vétetett észre.“

„Pajtás a gondolat fölséges, a ki holberdo lelke van, ma mindent koczkára teszek, de mennem kell. Töltényi, holnap együtt iszunk. és ha ángyom berukkol, ki szinte nem üres kézzel jó akkor mutatom meg csak, mi a becsület, mennyit iszol potyára.“

Botlós elvárá kedvesét, elvezeté tánczra, és nem volt a magyar bakák közt nálánál szerencsésb hadfi. Már jóformán elmúlt tizenegy óra, midőn Ersit a kedves leányt haza kísérte, minden lámpa alatt éles szemet vetvén egy a nyakán függő aranyak látszó ékszerre. Többször vón már töle búcsút, még egy csókot, még egy szép szemvágást.

Gyors lépésben sietett most tanyája felé, mert a toronyóra már tizenkettőt vert. Gyorslábassunk már az enlített hátsó ajtón vala, már föl is kapaszkodott a testgyakorlati szabályok szerint a fal tetejére, és már éppen jobb lábát a deszkafalon átvetni, akará midőn néhány hatalmas hou hou hang zavará művészi fogásaiban.

Ezer menykő! minő meglepetés, mi fölfödözés. A laktanya őrtiszt ép e nap szerzett két hatalmas fogmeget melly e tájon őrködött, és szabadon kószált ide s tova.

Csak egy ugrás, és Botlós a földön van belül a laktanyában, igen de a kutyák is amollyan á la fourchette reggelit nyertek volna rajta, legalább ugy tetszett a természet mama egy pár jó foggal spēkelte meg szájukat.

Villámsebbel tehát ismét alatt volt Botlós. Komisz egy sötét éj, minden csöndben, csak a kutya duett morgó utóhangjai rezgeték a levegőt. Örületen szaladgála föl alá az utcán, de mentség sehol, és ismét sehol egy szer, mellynek segelmével a tanyába jusson. És ime! farkast emlegetnek, kert alatt kullog. Kemény lépteket hall most egyszerre, vegyülvék ezek talpnyikorgással. Oda pilant, s egy gyalog hintót lát, s arra azonnal jó ötlete lepi meg, oda ugrik kiáltván megálj!

A teherhordók, kik egy vigalmi nőt hurcolának haza, azonnal letevék a terhet.

„Hé pajtások, szóla Botlós, nem tennétek nekem egy sziveséget?“ Ne hagyjatok a sárba. Vigyetek most engem a laktanyába, az udvar jobb oldalán hátul tegyetek le.“

„Hisz igen szivesen, de vissza kell mennünk a zenevigalomba s onnét ismét a laktanyába, egy mamzelt kell haza vinnünk.“

„És ki az?“

„Hm, hát ollyan markotányosné féle vígdáma. Sokszor hurcoltuk mi már őt, tudja a manó, de Fáninak vagy minek is hívják.“

„Tudom már én, csak szaporán, hogy az időt megnyerjük.“

„Nos hogy soká ne peroráljunk, hát mit ad vitéz ur?”

„Mindenemet mim vagyon. Négy ezüst garast.”

„Be kell ülni.”

„Jgy. Hát hátul a jobb oldalra. Ha az ör kérdi, ki ül ben, mondjátok csak fani kisasszony.”

„Tra — tra — tra — öt perc alatt a gyaloghintó a laktanyában volt. „Halberdó?” ki az.”

„No hát egy gyalog hintó, s benne kis... fani kisasszony.”

„Mehet. A kapuszárny megnyílt, s erre a szerelem szárnyain a fölügyelő hadnagy ur termett künn, s a szegletes teher után sompolyodván viasz szívéből szakadt, a szerelem tüze által lágyra olvadt hangokon ságá be a bárkába. Csak egy perczig türelmeskedjen édes kisasszony, legényem e pilanatban itt terem a lámpával, hogy a sötét lépcsőzetet világítson.”

„Hah! hogy elrémült most Botlósink, az átkozott halál szövétneken.”

„Édes kisasszony, jól mulatta ügye magát?”

„Oh igen, válaszolá a lehető légkanáríbb hangon az örvezető, kinos aggály közt.”

„Kérem csak jó beburkolja magát a boába, hogy valamikép át ne hüljön.”

Hogy az örvezető át ne hüljön; hol vette ő a boat. Botlói jobban izzadott, mint a három legény a tüzes kemenczében.

„Ugyan hol az az átkozott inas? hé Jancsi!”

„Megyek már hadnagy uram!”

„Jó már kisasszony, mond a leendő alezredes, vagy tábornok, mialatt Botlós szarvasbőr mosott fehér kesztyűjére egy csókot nyoma.”

Botlós a karó közt, az örvezető nagy kinban, egyszerre hirtelen kilöki a bárka ajtót, fölrohan a lépcsőzetnek, és jóformán összekoczcizant a hadnagy legényével, hogy ez lábszárait égnek nyújtá, a gyertyatartó és koppantó pedig szerte hullott. Ha!... hisz ez... hogy a f... ez ez katoná, ordítá a hadnagy, kit az ijedelem két lökésnyire rugott hátra. Utne meg a m... Utánna, utánna! de már másod lépésnél orra bukkant ott nyújtózó inasán keresztül, ki a hatalmas lábnyomás után meg nem foghatá, minő sarunemű lábtük biztosítják ma a kisasszony lábait.

Mindketten fölvészorognak s a nagy terembe sietnek. Itt azonban olly csönd volt, mint midőn rendőr szolgál lép a korcsmába Botlós pedig a számos termek egyikébe mihamar elrejtézt, és talán már erősen hortyogott.

Ismét le tehát hadnagy uram, gondolván, legalább a teherhordókat találhatja még és e gazfajzatot torolhatja meg. Igen ám, majd máskor, ugy elosontak ok, mint becsempészett árujok.

Midőn az udvarra ért a hadnagy, dörgő hangon így szóla inasához „mi ez éjen történt azt te sem nem láttad, sem nem hallottad, különben füledet tépem le... te... ”

És az utolsó szavak elhangzának mint a távol villám halkdörgései, a tiszt az órszobában pipára gyújtott, hihetőleg azt vélte, a füsttel elérni, mit a mese tart: „kód előttem kód utánam, engem ki se lásson. Vagy — várt valakit... —

Apróságok.

Mit tesz „loyalis“-nak lenni?

Lásd Habsburg-Lothringiai V. Ferdinándnak Anno Domini 1848-o ddo. 4-o Septembris a „lieber Jelasich“ az ő kedves „Reiter“-jához cum humili cordis affectu intézett bünbánatos „Handbillet“-jét, s combinálgasd ezt ő felsége a magyar király V. Ferdinándnak a pártító horvátországi exbánhoz „inter fulgura et tonitrua“ kegyelmesen lebecsátott hivatalos manifestjével. — És kész a consequentia, hogy ma már annyit tesz loyalisnak lenni mint:

1. ha a király, elfeledvén mit 12 hét előtt aláírt vala, olly portentum előtt, ki az alávalóság, szemtelenség, gázság s pártütés — minden

gondolható nemeit már rég kitölté; ha olly sem mirevaló előtt, ki alacsony önzésből, magát a pokol földi ágenseik az u. n. reactionariusoknak undok gépévé használtatja fel; — ha olly akasztófa virág előtt, kinek maga rendelte már elő a bitófát, egyszerre fejet hajt, s csúszva bánja meg az előbbi helyes lépéseit; — miért? mert

2. ez a gazemberek öszveségének: a camarillának ugy tetszik. — „örvend“ még a százezer darabkára összeviassa vágott korona, hogy azon gazt, ki azt összevágta, „megmentőjének“ nevezheti!!!

3. „Loyalis“ annyit tesz újabbí magyarázat szerint, mint mikor egy fellázadt maroknyi népecske előbb az u. n. „sváb király“ elüzendőnek mondja, s aztán még serkentőleg megdicsértetik általa; sőt még felkéretik humilis pietással, hogy meg ne haragudjék valahogy a nátió, miszerint a színlegességek csak most vették le fátyolukat. —

4. „Loyalis“ annyi már ma, mint megcsalni, kibájtítani, az egész világot, de ugy; hogy az ember azon dicsteljes virtuositások mellett, mindig hidegvérű maradjon, s a megátalkodott vakságban — mindinkább megrögződjék. —

5. Loyalis-hitszegő kétszínű, ravasz, csalfa, szemtelen, alávaló, — és még is: megkövetett, megdicsért, megjutalmazott, fennmagasztalt, előbb alattomban, de aztán már nyilvánosan is segítfelt, mindenképen islápolt, s „ezimborává“ kiszemelt! —

A Sept. 4dik kir. kéziratban „loyalis“ szó az udvarok élteben új aerat állapított.

* Rosz oment mondok. — September 17-kén nemcsak valaményi kárpátbérce, de az északi kisebb hegységek is hóval ellepetvék. — Volt kora tavasz: de bezzeg van kora tél is! — Erre azt jósolta valaki: a szelid tavaszi bimbókkal derült fel a szabadság csillaga is, — de a virágzott bimbók hamar elhervadtanak, s velők a szabadság is sirba dült. — De ezen jóslatot Gyökösím lefözte, mivel nem volt minek sirba dülni, az annyira magasztalt szabadság még nem is létezően in hac terra Ungarica; — az előbbieket fonalan tehát oda magyarázá a tudós, harlekinozott agyvelejű Spiesburgersággal kibélelt, ránczos pofájú vén philister ő feőftáblabírósa, a visszatetszett nagy prophetiát; hogy — ugy mond — a hideg szél a gyorsan ide marsirozó muszka sereg által nyomatek előre, s hogy a kora hó sem egyéb, mint az orosz hadsereg véstjlesztő elősapatja! — Puff.

Napi események.

Annyi különöst, mint a Sept. 23ról szóló „Moravia“ című német lap, igaz hogy nem tudunk, mert mint ez állítja Majláthot helyettes nádornak nem tudjuk, ellen-forradalomról mellynek Pesten kellett vala kiütni, mit sem hallott senki hazánkban, és a ministerium sem azért köszönt le — de öröm lepel annak tudására, hogy a toborzás olly sikerrel folyt a város részéről, hogy a kivetett szám nem csak be nem telt, de meg is haladta a beállottak száma.

Fölvívás fölvívást ér, egyik a néphez, másik a polgárokhoz, más a nemzetörökhöz szól, és ellehet mondani, hogy a tömeg simul egymáshoz a schwarzgelbek vagy fogynak vagy elhallgatnak. A magyar bizni kezd magában. De csak rajta is, és nem fog csalódni.

Ismét fölüté Kassán sátrát Thalia magyar papserge, megkísértendő, ha csakugyan igaz e azon kassai nyárspolgár közvélemény, hogy itt magyar színház nem állhat föl. Hogy itt Kassán az előítélet ezer nemekben csaknem kiüríthatlan töre kapott már sok tény bizonyítá; azonban az imént említett nyárspolgár állítás helytelenségét könnyen megczafolá csak azon néhány előadás is, mellyet a mult nyáron Egressy itt időzése közben rendezett. Volt akkor annyi ember a színházban hogy következtést lehetett húzni, létezhet e Kassán magyar színészet vagy nem. És hogy kevéssel sokat mondják, Klestinszky pol-

gártárs bizonyosan nem azért bérlette ki magyar színészet számára Thalia ezen oltárát, mintha hitte volna, hogy föl nem állhat. Ha reményeiben az immár veszt jósló könnyülményekből itélve csalatkoznék, ne álljon a balul itélők sorába, mert Kassán fog magyar színészet letézhetni, hanem szerencsétlenség vagy hibás tapintat, vagy csekély kezdeményezési erő lehet az ok, hogy e télen ismét nincs kilátás tartós színházi mulatságra. Ennem tudom de ha végig gondolom e színház történetét csak elkéseredem. Itt mindenkor kell valaminek előfordulni, mi gátul szolgálhat és szolgál is, hogy a magyar elem minél nehezebben kapjon erőre.

Ime itt a harc, itt — dulás, itt a kétség félelem mindenki keblében — ha mindjárt nem nyúl szívü is, — elég okok, hogy visszatartsanak sokakat a színház mulatságai vágyától. Talán számos buzgalomteljes pártolókra számolt főigazgató. Kassán! magyar színház! pártolókra!! no ugyan meg akadt ezzel. De ha ezekre nem számolt, és különben is legbiztosab ut illy vállalatnál az előadások választása, jó zene, pontos kivitel, izletes kivilágítás és rendezés, hogy szóval menyire lehet az érdekes csalja be a közönséget. Ha ezek meglesznek, az óhajtott béke helyre áll, akkor igen óhajtunk, és lesznek látogatók a magyar színházban; de ha ezek közül csak egy hiányzanék is — pedig pedig aligha már is nem — dugába dül a remény, és magyar színészetünk ismét hátra esik ki tudja hány évre. Aztán uraim hitelt is kell mindenek előtt szerezni Igen jól tudja mindenki mi a hitel a színházban. — Ha osztán már első napokban találkozunk kis csalódásokkal, mit várhatunk később. Ha valahol, itt bizonyosan szükség van nemzeti darabokra, itt a nemzetiséggel igen hátra vagyunk ezt szem előtt tartva minden színház rendező, mert ezt meg is várja itt a közönség. Ennek daczára, és a program ellen is mást tapasztaltunk Csak ki-méletesen akarunk szólani, mert lelkünkben örövendénk ha egy vonással is emelhetnők e színpadot, de minden figyelmet fordítson Vállalkozó arra, hogy az itt létezett társaság működésével párhuzamban állhason. Gondolja meg mennyi becsmérő német akjuval kell találkoznia, gondolja meg vállalkozó, hogy itt revolutionariusnak tekintik és reactioval leendő dolga. Pedig már csak ismerheti a reactiokat, mennyire átkozott armányosok. A szerepeket színész uraimék jobban is betanulhatják, az elakadás ismétlés kevesb leendő. Ne ugráljanak ne széleskedjenek mint pulcinel bábuk. A zene kissé erősebb is lehet, és kevésbé kényelmes, hogy a fölönások közben ne alügyék el az ember. A tánczról most semmit, leendő még idő a bírálatra ugy mint a színészek mustrájára. — Meglehet hogy az igazgatóság azon véleményhen van, hogy majd akkor adand jobb darabokat, ka a közönség több leendő; de mi ugy hiszünk, most kell a jó véleményt kiérdemleni. Ha két előadást látunk egy héten nem bánom, de legyen a kettő jó.

Radeczky olasz konban roppant győzelmekeket aratott, és mégis roppant élénkséggel toborzanak Brünben olasz honba viendő katonákat.

Mondják hogy Zsófi mama igen lehordta unoka öccsét, midőn ez sáfarkodásáról lemondván az ügyvezető könyvet és a kontókat is átadta. Talán valami szép báli ékszeret vesztett el ezen ivadék, mert így szidták ki szegényt: Du Räuber meiner Kronen.

Igazítás.

Az 36dik számban IX. Károly czim alatt megjelent beszély most a második félvben történt ismétli magkezdesét csupa tévedésnek kérjük tulajdonítani, mi minthogy a szerkesztő változott talán könnyebben megbocsátható.

Legujabb Telegraph sürgöny.

Kínos törődés.

A szláv királytól nyerendő érdemrend reményében bátrak vagyunk neki ez új találmányt ajánlani. Állítsák föl Velenczétől Ágrámig egy sor akasztófa, függesztessenek arra föl minden camarillai tót spionok, és tudni fogja ő királysága honnan fú a szél.

Emlékezés a hadigyakorlatra.

Jobbra — át!

Mégis szörnyűség! egyre csak bankók! Mióta Marezusi idők jának s a bankó oly sűrű, alig láthatni ezüst pénzt. Ha a körülmények nem változnak hamarjában, évi jövedelmeim fölszámítása igen nehéz leend, és zavarba jövök jövedelmeim bejelentésére nézve, hacsak sokat áldozni nem akarok. Bizon már az ilyen tárgyakban is erélyesebben léphetne föl a nemzetgyűlés.

28. Képtalány.

Megfejtése a 27. szám alatti képtalánynak:

Éretlen gyermekek nemzetül mutatjuk bé magunkat, ha felbredésünk mémorában egymás hajába kapunk.